

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A leleplezett Bobrinszky

Jött, mint a skizma-pör vádlottainak nemtője, a sértetlenség nimbuszával a feje körül; érkezését világlapok dobolták ki, a nagyorosz politika körei az ő vallomásával remélték megsemmisíttetni a máramarosszigeti pör súlyosan terhelő anyagát. Samint a bíróság elé állott és ártatlanul tagadott minden politikai tendenciát az ő kezében összefutó mozgalomtól, bizonyára keményen hitte, hogy kivágta a hiveit a bajból. De előkerültek a vele legalább is egy méretű bírák keresztkérdései, azok az apró és villámló kérdések, amelyek kilendítették az apostol-grófot finoman és okosan tartózkodó állásából. S mikor már úgy vélte, hogy több-kevesebb sikerrel kiparizotta minden kérdés éles vágását, előállott az ő volt bizalmasa, *Duliskovich* detektívfelügyelő, aki a pánszláv propaganda összes titkait saját jószántából Bobrinszky kereszti magában Oroszországban derítette fel, előállott *Duliskovich* és vallomásával egy összetörte Bobrinszky mentő-vallomását, annyira lesújtotta magát, a skizma-pör vádlottainak fogadatlan védőjét, hogy Bobrinszky vallomása végül szálnalmas dadogássá változott át. A grófi apostol leleplezte önmagát, de leleplezte főleg azokat, akiket menteni próbált.

Bobrinszky Vladimir gróf orosz birodalmi alattvaló és dumaképviselő — erősen hasonlít a sokszor emlegetett jótékony urasszonyhoz, aki az elhagyatott gyermekekért ülésezik, gyűjt, propagál és mulatgásokat rendez, mialatt odahaza a magyagerekei rongyokba és piszokba fuladnak. Ha a gróf, akit nagy figyelem közben hallgatott ki Máramarosszigeten a magyar bíróság, elnyomottságot, testi és szellemi inséget akart látni, akkor nem kellett Magyarországra felé néznie, csak lepillantani az orosz földre. Ha csakugyan az állami erőszakot, a hatóságok kegyetlenségét akarta megbélyegezni, az ilyeneknek áldozatait megvédeni: akkor megint csak Oroszországban maradhatott volna. Felekezeti üldözés, ha fáj a lelkének: egész életét szentelheti az oroszországi pogromok elleni harcnak. Nemzetiségi elnyomásról beszél? Miért nem törődik a finnekkal, akik orosz járom alá tartoznak?

A patronusi szerep így szebb és bizonyára könnyebb is. Ha Oroszországban akarna olyan mozgalmat szervezni, aminőt az orosz birodalom a maga összekorbácsolt egysége ellen veszedelmesnek lát, az orosz bíróságok és hatóságok kevésbé finomak vele, mint a magyar törvényszék, amelyet tanuzó készségével megtisztelt. Emellett azt a leigázottságot és azt a nyomort mindig könnyebb hatásos színekkel festeni, a mely távol van, mint azt, amelynek valóságáról mindenki könnyen meggyőződik.

Nem, nem humanitás, vagy vallási cél

vezette Bobrinszkyt, a Gerovszkyakat és a rutén izgatókat Magyarországra. Az összeköttetéseknek az a láncolata, amit a szigeti pör oly kiméretlen őszinteséggel feltárt, az izai Kabalyuktól a csernovitzi Gerovszkyakon át az orosz Bobrinszkyig és a grófon keresztül ki tudja, kinek a magas személyiség, — ez a láncolat egy szemérmetlenül vakmerő politikai támadás, leplezetlen pánszláv agitáció utját jelenti. Az világos, hogy nagyorosz céltzatokat követ és ezért a magyar igazságszolgáltatás komolyan helytállva, legméltóbban fogta fel hivatását, amikor ezeket az üzemeket az igazságszolgáltatás sorompói elé idézte.

A szigeti pör aktáit tehát nem hogy jobbfelé változtatta volna, de inkább súlyosította Bobrinszky. Az ő szereplését komolyan alig lehet felfogni.

Komoly csak akkor lenne a gróf szerepe és a nevéhez fűződő akció, ha mögötte az orosz birodalmi politikusok számottevő csoportja állana. Oroszországban számottevő erőket tud mozgatni a nagy szláv eszme, a világ minden szlávjait egyesíteni, összeforrasztani akaró törekvés. De ha a multban Oroszországtól a tiszta szláv államok, Szerbia és Bulgária a cár kormányának kétszínű politikája miatt elhidegültek, ha ezeket nem tudta magához kapcsolni, akkor nem gondolhat arra, hogy Ausztria és Magyarország szlávjait szerezze meg és ezzel a két ország nemzetiségi szétomlását siettesse. Ilyen háttér nélkül Bobrinszky az orosz politika érdekes műkedvelője, aki speciális reszortot választott magának.

Hogy Magyarországon ennek szabad teret kelljen-e engedni, — az már más kérdés. Sajnos, a tilalmat mások szenvedik meg és nem Bobrinszky Vladimir. Bobrinszky csak tanu és helyette a sok apró rutént itélik el, akiknek állítólagos nemzetiségi és egyházi elnyomott volta a grófnak és az orosz népszövetségnek a politikai reklámra anyagot ad. Ők, szegények ülni fognak, a gróf pedig Párisból, vagy Pétervárról, kiengesztelődésül néhány orosz könyvet küld nekik, amelyben meg van írva: hogy az orosz társadalom, amely saját fiaihoz olyan kegyetlen, milyen nemesen érez azokkal a fajrokonokkal, akik egy más állam alattvalói . . .

= **A választókerületek beosztása.** A képviselőház közigazgatási bizottsága ma délután 1 órakor ülést tartott, amelyen Tisza István gróf miniszterelnök és Sándor János belügyminiszter is részt vettek és amelyen a választókerületek beosztásáról szóló törvényjavaslatot is tárgyalták. Rakovszky Iván előadó hosszabb beszéddel vezette be a javaslat ismertetését. Fölveti a kérdést, nem aggályos-e, hogy a kerületek száma szaporítja s ezzel emelik a képviselők számát, mert hiszen a parlament mai népessége is a tárgyalások kárára van. Indokolja miért kell a belügyminiszterre bízni a kerületek

beosztását. Végül ismerteti a javaslatot. Szentpáli István három szempont figyelemben tartását javasolja. Egyik: a beosztás arányos legyen; a másik: az intelligens elem kellő befolyást tartson meg; a harmadik: a magyarság felsőbbségének megőrzése. Azután Tisza István és Sándor János szólottak még különösen a városi érdekek kidomborításának szükségéről, azután a bizottság a javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Községi kötvényt kérünk

A jog és pénzügyi bizottság javaslata

A hatmillió kölcsön ügyével ma foglalkozott a jog- és pénzügyi bizottság, hogy az erre vonatkozó ajánlatot elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek. Az ajánlatot a *Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület* tette s azt a bizottság egyhanguan elfogadhatónak találta. Ez ügy tárgyalása során *Kernhoffer József* kir. tanácsos bizottsági tag indítványa folytán ismét szóba került a *községi kötvények kibocsátási jogának megszerzése*, amire valóban nagy szükség van, mert a kamatláb leszállításával mindinkább aktuális lesz a nagykölcson fölvételének kérdése, amit pedig községi kötvények nélkül alig lehet elképzelni.

A jog- és pénzügyi bizottság ülésén Vargha Elemér dr. tanácsnok betegsége folytán *Csóka Samu* tb. főjegyző elnökölt.

A napirend előtt *Kernhoffer József* kir. tanácsos indítványt tett: keresse meg a bizottság a tanácsot, hogy *sürgősen tegyen előterjesztést a közgyűlésnek*, hogy a függő kölcsönök és a nagykölcson sürgősségére, valamint arra is, hogy a kamatláb most leszállt, végül arra is, hogy addig, míg a város fixirozni nem tudja, hogy e kötvényeket mikor adhatja, szóba sem állanak a várossal a nagy pénzcsoportok, — *tegyen a közgyűlés sürgősen intézkedéseket a községi kötvénykibocsátási jog mielőbb való megszerzése érdekében.*

Ezután ismertette *Vásáry István* dr. a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület ajánlatát, amely szerint ez a pénzintézet hat millió koronát folyószámla kölcsönként két évre az Osztrák-Magyar Bank mindenkori váltókamatlába felett egy és egynegyed százalékos kamattal és egy százalékos folyósítási jutalék mellett. A kölcsön kamata tehát ma 6 és egynegyed százalék, folyósítási jutalékkal együtt. Biztosítékul a pénzintézet a város összes vagyonának és pótdadjóvedelmének leköltését kívánja. Az előadó javasolja az ajánlat elfogadását.

Kondor Kálmán főszámvevő kijelentette, hogy a kölcsön fölvételekor előre kifizetendő 60,000 korona folyósítási jutalék fedezetéről rendkívüli költségvetés keretében fog gondoskodni a közgyűlés.

Tüdös János dr., *Kernhoffer József* fölszólalása után egyhanguan elfogadta és elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek is a bizottság kölcsönnek ez ismertetett föltételekkel való fölvételét.

Mozgalom a munkanélküliekért

(Felhívás az egyházakhoz. — Étkező az iskolásgyermeknek. — 2898 nyomorgó a főkapitányságon.)

A munkanélküliség által felidézett nyomor ellen szervezett mozgalom bizottsága a kereskedelmi- és iparkamaránál permanenciában van és sorra bonyolítja le eredményekre törekvő intézkedéseit. Ujabb lépése, hogy felhívással fordult az egyházakhoz, segítségnyújtást kérve. Kérelmének érdemi része ez:

A bizottság azt a tiszteletteljes kérelmet intézi az Egyházakhoz, mint a szegények ügyének mindenkor leghívebb istápolójához, hogy jó tanácsaival és a rendelkezésre álló anyagi eszközök minél nagyobb áldozatával kegyeskedjék hozzájárulni a rendkívüli nyomor enyhítéséhez és pedig annak az ellenőrzött és rendszeres utnak igénybeviteléhez, melyet a bizottság munkája képvisel.

A bizottság elsősorban az iskolás gyermekek nyomorának enyhítésére törekszik élelmezéssel és ruhakiosztással. Erre nézve az iskoláktól megbízható adatokat szerzett be.

A segélyezési módra nézve az a gondolat merült fel, hogy az étkezési segélyre szoruló iskolai gyermekek körzetekint e célra nyitandó étkező helyiségekbe tömörítessenek, a reggeli kiosztás pedig lehetőleg az iskolaépületekben, az ott esetleg rendelkezésre álló különhelyiségekben, iskolaszolgái lakásokban bonyolítottassék le.

Szíves fölvilágosításokat kér a bizottság, hogy saját iskoláira nézve merül-e fel ez ellen kifogás és hogy nem állnak-e rendelkezésre erre alkalmas helyiségek.

Kéri továbbá a bizottság a m. t. Cimet, hogy a helyzethez mért sürgős segítséggel legyen kegyes a közös célt támogatni.

Pénzbeli adományok átvételére Debrecen szab. kir. város rendőrkapitánya jogosult, az egyéni természetű közleményeket s válaszokat a debreceni kereskedelmi- és iparkamara címére kéri intézni.

Tegnap a szűkebb bizottság ismét ülést tartott s ez alkalommal a kivitel további módzataiban tanácskozott. A bizottság, melynek tanácskozásán Márk Endre, Szele György Gáthy Bálint, Jánosi Zoltán, Szántó Győző, Dávidházy Kálmán, Lefkovits Vilmos dr., Szávay Gyula kamarai titkár s a munkások képviselői vettek részt, a következő kérdéseket rendezte:

1. A városi közmunkák kisírgetésére küldöttséget (Szele György, Jánosi Zoltán, dr. Gáspár Géza) küldött a polgármesterhez.

2. A gyermekélelmezés gyakorlati megoldását egy külön bizottságra bízta, amely Gáthy Bálint kir. ügyész és Rostás István főkapitány vezetése mellett a nőegyletek vezetőit kéri fel szíves közreműködésre, továbbá a tantestületek egy-két tagját.

Szükségesnek tartja a bizottság a reggeli étkezés segélyét, mely magában az iskolaépületben lebonyolítható.

Továbbá a mai népkonyhán kívül egy központi fekvésű ideiglenes gyermekétkező felállítását, esetleg a volt közigazgatási tanfolyam helyiségében. És minthogy a segélyezés e része haladéktalanul megkezdendő, ehhez pénzfedezetet kér a közös gyűjtésből.

3. Társadalmi gyűjtés szervezésére a nőegyletek és főiskolai tanulók, valamint törvényhatósági bizottsági tagok bevonásával Szávay Gyulát kérte fel a bizottság.

(A főkapitány akciója.)

A főkapitányságon eddig jelentkezett 2428 debreceni munkanélküli száma ma ismét megszorodott 470-el. A ma jelentkezettek legnagyobb része, az eddigiektől eltérően szakmunkás. A jelentkezők által bementett adatok megvizsgálását Rostás István főkapitány polgári-biztosokkal és polgári rendőrökkel végezteti, akik napoként adják be jelentéseiket. A rettenetes nyomorra vall, hogy az eddig megvizsgált 1500 segélyért folyamodó közül mindössze 3 akadt olyan,

akinek a bevallási iven fölűntetett adatai nem feleltek meg a valóságnak.

A főkapitány és a helybeli szociáldemokrata párt között ma egy kis ellentét merült föl. Mint jelentettük a párt maga 300 segélyreszoruló tagját jelentette be olyképen, hogy azoknak „házi vizsgálat” nélkül utalja ki a főkapitány a szükséges segélyt. A főkapitány ebbe nem akart belemenni, már csak azért sem, mert a polgári biztosok és polgári rendőrök vizsgálatának alapján rendszeres statisztikát akar összeállítani a debreceni nyomorról éppen a jövőben szükséges intézkedések miatt. A főkapitánynak ugyanis komoly terve az, hogy a fölállítandó második népkonyhát és melegedőt egy állandó „Népházzá” fejlessze ki, ahol az általános munkanélküliség idején a munkátlaknoknak házi munkát (kosárfonás, szalmamunkák, stb.) biztosítson.

Dr. Szántó Sámuel ünneplése

A Debreceni Kölcsonös Segélyző Egylet harminc éve

A Debreceni Kölcsonös Segélyző Egylet igazgatósága és tisztikara abból az alkalomból, hogy az intézet harmincadik fennállási évét betöltötte, szíves és meleg ünneplésben részesítette dr. Szántó Sámuel, az intézet igazgatóját. Az ünneplés egész egyszerűen, háziisan folyt le, így is módot adott azonban ez a kis megemlékezés, hogy egy csöndben dolgozó, kiváló ember működése felé forduljon Debrecen város figyelve, melynek idegenből is oly hű fiává lett s amelynek olyan nagy szolgálatokat tett.

Ézelőtt harminc évvel, mint az akkori kereskedelmi akadémia tanára, bocsátotta ki az első fölívást a Kölcsonös Segélyző Egylet megalakítására, ő vetette föl az egylet megalakításának ideáját és páratlan kitartással és erős akarattal megteremtette, fejlesztette és a mai színvonalra: az ország legtekintélyesebb, legfőkezebb vidéki szövetkezetévé avatta. Elég erre annyi adat, hogy 1884-ben 645 tagja és 4314 törzsbetétje volt az egyletnek, ma csaknem 9000 tagja van csaknem 100,000 törzsbetéttel, az első év 66,000 korona törzsbetéttel, az első év 66,000 korona millióvá emelkedett! Nem volt ehhez a ropant munkához elég az üzleti érzék, a kereskedelmi szellem: ily eredményeket szövetkezet csak akkor érhet el, ha tényleg megőrzi nemes hivatását: egymás kölcsönös segítségét. És dr. Szántó Sámuel végig kereszttül-vitte ezt az elvet, az ő Nagy Kölcsonöse, a hogy azt a debreceni nép nevezi, még a legrosszabb napokban sem volt nyereszkesedő vállalat, nem azért dolgozott, hogy bőséges hasznot huzzon abból, amit mások szolgáltatnak, hanem ép a mai súlyos viszonyok közt mutatta meg igazi mivoltát és értékét, mikor igazán segített.

Egy élet munkája ez az intézet s bár oldalán Szántó Sámuelnek a közélet kiváló férfiai állottak és állanak, jól tudjuk mindannyian, hogy az egylet nagysága abban a mindennapi fárasztó munkában van, melyet igazgatója végez, aki minden ember baját, panaszát maga hallgatja meg. Dr. Szántó Sámuel a régi világból való ember, aki az üzleti életben is altruizmust és belátást keres, szinte predesztinálva van, hogy a tulnyomó részt kis és középosztálybeli emberek takarékosági és kölcsönös segítségi intézményét megteremtse.

A szövetkezeti ügynek dr. Szántó Sámuel Debrecen falain kívül is bajnoka, a szövetkezeti ügy legalaposabb ismerője, akihez nemcsak a belföldi szövetkezetek fordulnak ügyes-bajos dolgaikban, hanem a szövetkezeti törvényhozás szakemberei, a szövetkezetek nagy egyesülései.

Mindezeket szép és tartalmas beszédbefoglalta Serly Ede, aki a gyűlésen dr. Szántó Sámuel köszöntötte és átnyújtotta az igazgatóság tagjai által aláírt üdvözlő könyvet, melyet Dávidházy remekelt s amelybe a köszönő föliratot Strohbach Géza stilizálta szépen és megértéssel.

Bobrinszky elutazott

A rutén-per tárgyalása

Máramarossziget, február 6. Bobrinszky gróf ma reggel öt óra tiz perckor kíséretével a legnagyobb csöndben és minden feltűnés nélkül elutazott Püspökladányon, Debrecenen át Preded felé. A máramarosszigeti pályaudvaron a határrendőrség részéről Ecker Ervin határrendőrkapitány jelent meg. — Bobrinszky gróf elutazása előtt elragadtatással nyilatkozott a magyar hatóságok, a bíróság és az ügyészség előzékeny magatartásáról és kijelentette, hogy az orosz lapokban, mihelyt hazaérkezik, nyilvánosan fog köszönetet mondani az itt tapasztalt és nyugati államokban is szokatlan előzékenyséért.

Bobrinszky gróf akadálytalanul juthat át a határon, bár a határrendőrség minden eshetőségre készen van. Bobrinszky Vladimir gróftól két detektív kíséri, hogy ha esetleg az osztrák hatóság megkeresést juttat a határrendőrséghez, azt minden pillanatban fogantathassák. Erre azonban nem kerül sor, mert az osztrák hatósággal is megegyezés van arra, hogy a gróf akadály nélkül utazhat el.

A mai főtárgyalás.

Máramarossziget, február 6. Tóth Aurél dr. kir. ítélőtáblai bíró elnök délelőtt tiz órakor nyitotta meg a folytatódólagos főtárgyalást, amely az izai tanuk kihallgatásával kezdődött.

Az első tanu Grosz Benjamin koreszmáros, aki elmondja, hogy az első izai per után három-négy év múlva újabb mozgalom keletkezett, amelynek Szemin Iván, Szabó Miklós, Paszulyka Ananiasz, Szimalin Péter, Kemény Stefan, Vakaró Vaszly, Vucskán Stefan és Orosz Demeter voltak a kezdeményezői. — Ezek házról-házra jártak. Több helyen névtelen fenyegető leveleket tettek az ablakokba és vasárnaponként nagyobb csoportok előtt fölolvasták az orosz ujságokat, amelyeknek a cikkei a háborúról és a politikai kérdésekről szólottak.

Kalima Chájim kosárkereskedő épp úgy vall, mint Grosz és ugyanazokat jelöli meg a mozgalom vezetőiként. Sokat nem tud, — mondja — mert a mozgalom vezetői tartózkodnak a zsidóságtól és nem árulták el nekik titkaikat.

A kihallgatások során Fazekas Iván kijelenti, hogy hallotta, amikor a pravoszláv hívők szidalmazták a görög katolikus papokat.

Sztankovits Gyula jegyző elmondja, hogy az izgatások folytán a nép türelmetlen, izgatott lett, zúgolódott és azt is hangoztatta vele szemben, hogy eljön az idő, amikor ő is kiugrik az irodájából.

A tárgyalást holnap folytatják.

= A horvát zászló a magyar parlament épületén. A horvát megegyezéssel és a románokkal való tárgyalásokkal kapcsolatban az ellenzéki sajtó százával osztja az alaptalan koholmányokat. Ezek közül ma hivatalosan megcáfolják azt, mintha csak tegnapelőtt, a horvát képviselők megjelenése alkalmával vonták volna fel a parlament épületére a horvát lobogót. Az 1868: XXX. törvénycikk 3. §-a értelmében ugyanis a horvát zászló mellett a parlament épületén. — Azt a másik kitalálását egy ellenzéki lapnak, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban külön román szakosztályt fognak létesíteni, hivatalosan ugyancsak teljesen alaptalan híresztelésnek jelentik ki.

A közjegyzői kamara ülése

Személyi változások a kamara területén. — Szaporodott a váltó-óvás. — Tisztújítás és banket.

A debreceni kir. közjegyzői kamara folyó hó 2-án tartotta meg évi rendes közgyűlését Debrecenben csikszentkirályi *Lestyán* Adorján m. kir. udvari tanácsos elnöke alatt. A nagy kiterjedésű, hét kir. törvényszék területét felölelő kir. közjegyzői kamarához tartozó kir. közjegyzők közül megjelentek: dr. Krasznay Gábor kamarai titkár (Kisújszállás) Zrumetzky Béla kir. tanácsos (Szolnok), dr. Örley György (Nagyvárada), Nemestóti Szabó Antal kamarai pénztárnok (Nagykároly), dr. Örley Dénes (Abádszalók), dr. Galánffy János (Debrecen), dr. Fekete László (Derecske), dr. Onody Kálmán (Felsővisó), dr. Lintner Sándor (Hajduböszörmény), dr. Justh Dezső (Huszt), dr. Elbel Tibor (Karcag), Bares Béla (Kisvárd), dr. Kaprinay Endre (Mátészalka), Nagy Bertalan (Szinérváralja), dr. Mátyás Dezső (Tasnád), dr. Sárny Bertalan (Técső) és dr. Benkő Lajos kamarai s. titkár.

A közgyűlés legfontosabb tárgyát képezte a kamarai titkár által készített évi jelentés a kamarai választmány 1913. évi működéséről. A jelentés fontosabb pontjai:

Az 1913. évben a kamara területén sem új közjegyzőség rendszeresítése, sem terület-változás nem történt.

Személyi változások: Dr. Fárnek László mátészalkai kir. közjegyző Vácra helyeztetvén át, utódjául dr. Kaprinay Endre budapesti kir. közjegyzői helyettes nevezetett ki. Szilágyi János máramarosszigeti kir. közjegyző, ki 1875. év óta működik ezen állásában, magas korára való tekintettel állásáról lemondott. A kamara érdemeit jegyzőkönyvében megörökítette. Utódjául fia, dr. Szilágyi János nevezetett ki, aki apja mellett már másfél évtized óta helyettesként működött. Dr. Krasznay Gábor kisújszállási kir. közjegyzőt, a kamarának öt éve kiváló jogi tudással és ügybuzgalommal működő titkárárt az igazságügyminiszter Esztergomba helyezte át. — A kamarai közgyűlés, melytől távozó titkárja érzékenyen vett búcsút, elismerését és jegyzőkönyvi köszönetét fejezte ki dr. Krasznay Gábornak a kamarai ügyek intézésében, és a kamara érdekeinek képviselésében, valamint főleg az igazságügyminiszter által véleményezés végett leadott törvényjavaslatokra vonatkozó érdemleges észrevételek és felterjesztések szerkesztése körül, és közjegyzői fejelemi bírói minőségben kifejtett kiváló munkálkodásaiért. Kisújszállásra dr. Örley Dénes abádszalóki kir. közjegyző helyeztetett át.

A kamarai ügyforgalomban a váltóóvások száma emelkedett ugyan a gazdasági válság hatása alatt, de minden más érdemleges közjegyzői tevékenység, illetve ügyforgalom (okirat, hagyatékok) csökkent.

Az egységes bírói és ügyvédi vizsga tárgyában a törvényjavaslat tervezetére tett kamarai indokolt észrevételek az igazságügyminiszter figyelemre méltatta és az 1913. LIII. t.-c. vonatkozó része a kamara véleményezésének megfelelően alkottatott meg.

A váltóóvos nemzetközi egységesítése, illetve az új magyar váltótörvény, valamint a magyar polgári törvénykönyv tervezetére vonatkozólag a kamara szintén megadta terjedelmes, mindkét javaslat egész anyagát felölelő indokolt véleményét. A kamara a váltóóvos intézmény felújítását nem véleményezte.

A községi és körjegyzők államosítása tárgyában a kamara indokolt felterjesztést tett a jegyzői magánmunkálatok megszüntetése tárgyában, mely közérdekű törekvésében az ügyvédi kamarák támogatására számít.

Balogh Jenő dr. m. kir. igazságügyminisztert a kamara elnöke és titkárja útján valóságos belső titkos tanácsosi kinevezése alkalmából üdvözölte, ki a kamarát a közjegyzői intézmény iránti jóindulatáról újból biztosította.

A terjedelmes titkári jelentést a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette s ezután a közjegyzői rendtartás értelmében követke-

zett a minden évben megismétlődő tisztújítás.

A közgyűlés a kamara elnökévé ismételve egyhangulag s ezúttal 15-ödször *Lestyán* Adorján m. kir. udvari tanácsos, debreceni kir. közjegyzőt, választmányi rendes tagokká Zrumetzky Béla kir. tanácsos, dr. Galánffy János, dr. Örley György és Nemestóti Szabó Antal, póttagokká: *Bónyi* Adorján és *Padrah* Sándor kir. közjegyzőket választotta meg.

A tisztújítás megejtése után a kamara választmány titkárának dr. Galánffy Jánost, pénztárnokának Nemestóti Szabó Antalt választotta meg.

A közgyűlést megelőző este a kamarai elnök a közjegyzők tiszteletére és dr. Krasznay Gábor távozó kamarai titkár elbucsztatása alkalmából is a Royal-szállóban barátságos vacsorát adott, melyen Debrecen igazságügyi vezető férfiai közül megjelentek dr. *Pajor* Kálmán kir. ítélőtáblai tanácselnök, *Márk* Endre m. kir. udvari tanácsos, a debreceni ügyvédi kamara elnöke, *Horváth* Bálint ny. kuriai bíró, *Szarukán* Zoltán ítélőtáblai bíró, a kir. törvényszék részéről a közjegyzői fejelemi tanács négy bírása stb. A vacsora alatt Zrumetzky Béla közjegyző igen szép beszédben búcsúztatta el dr. Krasznay távozó kamarai titkárt, aki meghatva mondott köszönetet. A társaság vig hangulatban a késő éjjeli órákig maradt együtt.

Egy válópör története

A soffőr, a hegedűs és a báróné

Bécs, február 6. Regénynek is beillő válópör foglalkoztatta tegnap a *hietzingi* büntető bíróságot. *Perron* Fausztusz magánzó válópört indított felesége, *Perron* Anna ellen, aki egy magyar báró elvált felesége.

A férfi keresetében elmondja, hogy nyolc évvel ezelőtt soffőr volt Triestben és egy semmeringi utazás alkalmával ismerkedett meg feleségével. Az asszony *Bauer-Horthy* Stefánia bárónénak mondta magát s kérte a soffőrt, hogy álljon be hozzá szolgálatba. — *Perron* ebbe beleegyezett, sőt az asszony kérésére oda is költözött a kastélyba. A báróné nem sokára szerelmet vallott neki és házassági ajánlatot is tett. Mikor *Perron* azzal szabakozott, hogy semmi vagyona sincs és nem tudná kielégíteni felesége igényeit, az asszony nevére kérdezte, vajjon olyan ostoba, hogy nem látja, milyen nagy vagyona van neki? Ehhez járul még négyezer korona hónapi járadék, amelyet volt férjétől, *Horthy* Árpád bárótól kap.

Perron sokáig nem akarta feleségül venni a bárónét, később azonban beleegyezett a házasságba és mivel úgy érezte, hogy tehetsége van a hegedűshez, hegedűlni akart tanulni, hogy sok pénzt kereshessen és ő tartassa el feleségét. Hegeitánára *Neckheim* Erik volt, egy fiatal, alig tizenhét éves fiú, a bécsi zeneakadémia növendéke, aki kijelentette, hogy *Perron* nagyon tehetséges és kitűnően fog haladni. Erre a soffőr 1913. május havában Bécsben megesküdött asszonnyal. Az új pár Páduába, *Perron* szülővárosába költözött és velük ment *Neckheim* is, hogy tovább tanítsa a férjet hegedűlni. Az asszony csakhamar elhidegette *Perrontól*, viszonyt kezdett a hegedűtanórral, majd házasságtörést is követett el. Karácsonykor két hétig együtt voltak egy bécsi szállóban hamis néven, majd később együtt mentek üdülni Abáziába. A férj ezért házasságtörés címén megindította a válópört.

A tárgyaláson *Neckheim* Erik kijelentette, hogy ő nem bűnös, azt azonban megvallotta, hogy hamis néven lakott a szállóban *Perronné* asszonnyal. A bír. erre az ügyesség egy tisztviselőjét hívatta el, aki azonnal vádat tett mind a kettőjük ellen hamis név használatá miatt.

Neckheim Erik azt mondta, hogy közte és az asszony között semmi sem történt. *Perronnét* megoperálták és ő betegségében nem akarta egvedül hagyni.

A férj ügyvédje erre több levelet olvasott föl, amelyből kitűnik, hogy a volt bárónőnek viszonya volt a hegedűművészhez.

Az asszonyt is kihallgatták, ő meg azt

mondta, hogy a nagy korkülönbség miatt, a mely köztük van, mindig gyermeknek tekintette *Neckheimot* és csupán anyai barátónője volt.

A védő ezután több tanu kihallgatását kérte. A bír. a kérésnek helyt is adott és a tárgyalást elnapolta.

Zigomár-banda az iskolában

A leleplezett tolvajszövetkezet

Fővárosi tudósítónk táviratozza:

A Práter-utca 31. szám alatt levő polgári iskola igazgatója tegnap megjelent a főkapitányságon s néhány detektívét kért *Nagy* Károly dr. detektívönöktől. *Nagy* Károly készséggel rendelkezésére állott az iskolaigazgatónak s három legügyesebb detektívjét megbízta azzal, hogy mindenben az igazgató kezére járjanak.

Az iskola épületében azután az igazgató közölte a detektívekkel, hogy az iskolában valószínűleg valami szervezett tolvajbanda működik, mert már több kabát és a fiuknak igen sok holmija eltűnt.

A detektívek azonnal munkához láttak s hamarosan szenzációs leleplezéseket tettek. Megállapították, hogy a polgári iskola növendékei között valóságos tolvajbanda foszogatott.

A bünszövetkezet a *Zigomár* hangzatos és jellemző nevet viselte s 31 tagból állott. Valamennyien 9—12 éves gyermekek, akiknek legnagyobb része egymást nem is ismerte. Hogy tehát mégis valami ismertető jellük legyen, névjegyet nyomattak, amelynek jobb sarkában a Z betű díszlett.

A gyermekek tolvajbandájának elnöke egy 15 éves fiú volt, akinek bátyja már évek óta a javítóban van, mert szintén *Zigomár*-bandát szervezett a kültelek iskolájában.

A banda titkára egy viceházmester tizenkét éves fia volt. Ő volt a társaság esze és irányítója. Az elnök inkább testi erejével tartott fegyelmet.

A *Zigomár*-banda tagjai rendszeresen zseb-tolvajlással és kisebb lopásokkal foglalkoztak. Rendszeresen a mozikat keresték fel s használták fel a kínáló alkalmat. Mindegyik fiú zsebében egy *Browning*-pisztoly rejtett, amely azonban csak játékszerszám volt s inkább jelkép volt, mint fegyver.

A fiúk este hat órakor találkoztak a *Ludovika* előtt lévő téren. Az elnök rapportot tartott a banda tagjai felett s azután a titkárral együtt kiadta a napiparancsot. Megjelölte az egyes csoportok utirányát és tanácsot adott a sikeresebb munkára.

Este 9 órakor a fiúk a rendes helyen ismét találkoztak s akkor megosztották a zsák mányon. A pénzt egyenlően osztották el. Az elnök kapott 2 koronát, a titkár 1 korona 80 fillért, a banda tagjai pedig fejenként 1 koronát. A fennmaradó összeget egy fa alatt ásták el. Arról a helyről azonban, ahol elásták, csak az elnök és a titkár tudott.

A banda tagjai észrevették, hogy a titkárnak olyan sok pénze van, hogy az annyit a napidijából megtakarítani nem tudhatna. Kiadták tehát az elrejtett pénzt s a számadásokból konstatálták, hogy 11 korona hiányzik. És az a 11 korona lett a banda árulója. A banda tagjai azóta örökös civódásban éltek, a detektíveknek tehát nagyon könnyű dolguk volt s alig pár óra alatt leleplezték a kiskorúak egész bünszövetkezetét. Rövid idő alatt a bandának mind a 31 tagja benn volt a főkapitányságon, ahol vallatásra fogták őket. A fiúk töredelmesen be is vallották bűneiket.

Minthogy valamennyien kiskorúak, házi fenyítés végett átadták őket szüleiknek, de a gyermekbírósnál megtették ellenük a lépéseket.

A pápa üzenete

Dühöngő őrlött a vonaton

Jelentettük tegnap, hogy Bondalesz Sándor 26 éves monostorpályi-i kovács-segéd hirtelen megőrült s a nagyváradi tébolydába kellett internálni.

A vonaton két községi esküdt kísérte az őrlöttet, akit meg kellett kötni. A szerencsétlen ember egy darabig nyugodtan viselkedett, szivart kért, nagy füstfelhőket fújt és beszélgetett a kísérőivel. Egyszer aztán nyugtalanodni kezdett. Felugrott és kiabált.

— *Tiszteli a pápa Magyarországot!*

Kiugrott a kocsí folyosójára és ott ordított tovább:

— A pápa azt üzeni, hogy vége Magyarországnak! *Én vagyok az altónálló kamarása.*

Az esküdtek le akarták fogni, de nem bírták vele. Az őrlött széttépte a kötelekeket s bezúzta a vonat ablakát. Az utasok közt nagy pánik támadt, meg akarták huzni a vészféket, de a vonat-személyzet segítségével a kísérők ártalmatlanná tették az emberfölötti erővel hadakozó őrlöttet, akinek kezéből ömlött a vér. Lekötözték, de az őrlött egyre bömbölt:

— Mindent elmondok a szentatyának!

Nagyváradon a mentők várták a pályaudvaron. Három derék mentőnek nagy munkát adott, míg be tudták tuszkolni a kocsiba. Ott ismét vadul dühöngeni kezdett s bezúzta a mentőkocsí ablakait. Bevitték a tébolydába.

Színház

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

SZOMBAT: A *valeni nádsz*, színmű. (B bérlet.)

* „A valeni nádsz“. (A színházi iroda jelentése.) Ma este Bronciner Maro kiváló hatású, izgató cselekményű darabja, „A valeni nádsz“ kerül színre. A főszereplők az eddigiek. A színmű ezuttal B) bérletes előadásban kerül színre.

* A „Mozikirály“ mérsékelt helyárrakkal. (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal a szezon egyik operett-sláger darabja, a „Mozikirály“ kerül színre. Jegyek már mártól válthatók a pénztárnál. Este a szintársulat nem tart előadást.

* **Műsorhírek.** (A színházi iroda jelentése.) A jövő hétre kitűzi a színház Lehar pompás operettjét, a „Luxemburg grófjára“-t. Színrekerül azonkívül a „Suhanc“, Konti bűbájos zenéjű operettje, a címszerepben Borbély Lilivel. A jövő héten kerül még előadásra Bernhard Shaw óriási sikerű vígjátéka, a „Pygmalion“. Végül nemsokára mutatja be a színház Kálmán Imre, a „Cigányprimás“, „Tatárjárás“ stb. művek kiváló szerzőjének, legújabb operettjét, a „Kiskirály“-t. E pompás mű úgy a külföldön, mint a budapesti Népoperaiban óriási sikerrel került színre.

* A legközelebbi ifjusági előadás. (A színházi iroda jelentése.) Szerdán, folyó hó 11-én lesz az ifjusági-előadás. Színrekerül Herczeg Ferenc legkitűnőbb műve, a „Dolovai nábob leánya“ címszerepben Halassi Mariskával. A helyárrak rendkívül mérsékelték. 70 filléres ülő- és 30 filléres diák-állójegy és 20 filléres karzat-jegy lesznek kibocsátva.

Bosnyák polgármester Debreczenben

A muzulmánok köszönetét tolmácsolta Kovács József polgármesternek

Mint ismeretes, a debreceni főiskola és a kereskedelmi iskola növendékei közt több muzulmán vallású diák tanulja a magyar nyelvet. A múlt évben jelentek meg először Debreczenben a muzulmán ifjak, akiket tüntető szeretettel fogadott Debreczen lakossága.

A bosnyák diákok igen jól érezték magukat a város vendégszerető falai között s az idén tíz muzulmán tanuló jött vissza Debreczenbe tanulmányaik folytatására s a magyar nyelv tökéletesebb elsajátítása végett. A diákokat időközönként meg szokta látogatni egy-egy muzulmán apa. Tegnap egy előkelő bosnyák ur, *Abdullaheffendics Semi bég* érkezett Debreczenbe fia látogatására, aki a kollégium növendéke. *Abdullaheffendics* a boszniai *Dervent* város polgármestere s ma délután látogatást tett *Kovács József* polgármesternél.

A bosnyákoknak a magyarokkal szemben tanúsított szimpátiájára vall, hogy *Abdullaheffendics* ur magyarországi útjára *magyar szövegű* névjegyvet nyomatott. A polgármesterhez beküldött névjegyve így néz ki:

Abdullaheffendics Semi bég

polgármester és nagybírtokos

Dervent

Bosznia

Abdullaheffendics a muzulmánok köszönetét tolmácsolta *Kovács József* polgármester előtt azért a szives vendéglátásért, amelyben Debreczen a muzulmán ifjakat részesítette. Ez a szeretet — ugymond — a két népet közel hozza egymáshoz s kereskedelmi összeköttetésükre igen kellemesen ható lesz.

Abdullaheffendics megtekintette a Dmke. internátusát, mert — mint mondotta — *Derventben* hasonló célú és berendezésű internátust akar létesíteni. Megtekintette a kollégiumot is, majd a világitási vállalat telepét. — *Debreczeni* Lajos gázgyárigazgató megvendégelte a vendégeket, ami, tekintve a muzulmán vallási ritust, mely a szeszital és a sertés húsvételét szigorúan tiltja, nem könnyű feladat volt. A problémát *Debreczeni* igazgató végre is szörpökkel és limonádékkal oldotta meg.

Abdullaheffendics délután a debreczeni bosnyák diákokat egy cukrászdában megvendégelte.

Érdekes, hogy a Debreczenben tanuló muzulmán ifjak lelki szükségletét egy másodéves bosnyák joghallgató látja el, aki képvisített muzulmán lelkész.

— **Csernoch hercegprimás biboros lesz.** A pápai konzisztórium tudvalevően elhatározta, hogy új biborosi állásokat kreál. Ezek közül az új biborosok közül tudvalevően egy Magyarországra is esik és ezt *Csernoch János* hercegprimás fogja megkapni. Április hónap második felében lesz pápai konzisztórium, akkor kreálják majd az új biborosokat, köztük *Csernoch Jánost* is.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A debreceni református templomokban e hó 8-án, vasárnap prédikálni fognak: a Nagytemplomban *Dicsőfi József* lelkész, a Kistemplomban 9 órakor *Gáborjáni Szabó Gábor* s.-lelkész, 11 órakor *Jánosi Zoltán* lelkész, a Kossuthutcai templomban *Polgár Gyula* s.-lelkész, az Árpád-téri templomban *Uray Sándor* lelkész, az ispotályi templomban *Pánczél Jenő* s.-lelkész, a városi szegényházban *Hajdu Zsigmond* püspöki titkár, a homokkerti imaházban *Boér Károly* vallástanár.

— **Vallásos estély.** Vasárnap délután öt órakor a főiskolai oratóriumban vallásos estély lesz, melyen bibliát magyaráz *Szele György* lelkész.

— **A király Meránban?** Innsbruckból jelentik: Az „Innsbrucker Nachrichten“-nel közlik Meránból: Határozott formában tartja magát a hír, hogy *Ferenc József* király a tavasszal hosszabb tartózkodásra ideérkezik. Az uralkodó orvosi tanácsra tölt el néhány hetet Meránban, ahol a *Trauttmansdorff* kastélyt bocsájtják rendelkezésére. Az udvari körökből érkezett hírek szerint ezzel szemben mit sem tudnak a királynak erről a szándékáról. A gödöllői királyi kastélyban ugyanis nagyban folynak az előkészületek őfelsége fogadására. Nem valószínű tehát az innsbrucki sürgöny híre.

— **József főherceg Bécsben.** Bécsből táviratozzák: *József főherceg* tegnap Budapestről odaérkezett. A főherceg két napot fog Bécsben tölteni.

— **A városi tanács az egyházkerület bizottságaiban.** A tisztántuli református egyházkerület megkeresésére a tanács a maga részéről az ispotályi vegyes bizottságba, a gimnáziumi bizottságba és a felső leányiskola bizottságba *Könyves Tóth Mihály* dr. kulturtanácsnokot és *Roncsik Lajos* árvaszéki elnököt küldte ki.

— **Kineveztek a pozsonyi egyetem orvos-tanárait.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a pozsonyi *Erzsébet* tudományegyetemen a szülészet és nőgyógyászat tanszékére *Velits Dezső* dr. pozsonyi bábaképző-igazgatót, a belgyógyászat tanszékére *Herczeg Ferenc* dr. budapesti egyetemi magántanárt és a II. számú belgyógyászati klinika adjunktusát, a sebészet tanszékére *Bakay Lajos* dr. budapesti egyetemi magántanárt, egyetemi nyilvános renden tanárokká nevezte ki.

— **Eljegyzés a cári családban.** Pétervárról táviratozzák: Az idevaló politikai körökben híresztelik, hogy *Sándor szerb hercegnek* *Olga nagyhercegnővel* való eljegyzése közvetlenül közel van. Az eljegyzés csupán *Olga nagyhercegnő* akarától függ, mert tudják, hogy a cár nem fogja politikai házasságra kényszeríteni.

Használja a híres

H·A·J·D·U·S·Á·G·I

BAJUSZPEDRŐT!

mely legjobb az összes készítmények között

1 doboz 50 fillér.

Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC

„ARANYEGYSZARVU“ GYÓGYSZERTÁRÁBAN

DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 8. A színház mellett

ahol minden bel- és külföldi különlegességek, szépitőszerek, arckrémek, szappanok, illatszerek a legolcsóbban beszerezhetők.

Holnap este ::

KATONAZENE

A PILSNER ÉTTERMEIBEN.

— **Két új hadtest.** Bécsből táviratozzák: A király elnökletével tegnap megtartott marsalltanácson elsősorban Frigyes főherceg katonai alkalmazása került szóba. A főherceg, aki jelenleg az osztrák Landwehr főparancsnoka, végleg vissza akar vonulni a katonai pályától. Már többször volt szó erről, de most befejezett tényként emlegetik Frigyes főherceg távozását. A marsalltanács elhatározta még, hogy tekintettel a létszám-emelésre, a három esztendővel ezelőtt felállított tizenhatodik hadtesten kívül még két új hadtestet állít fel. Ez azért szükséges, mert a létszámemelés folytán a katonai csapatok száma túlságosan megnövekedett. A két új hadtestet valószínűleg a meglevő hadtestekből fogják kialakítani, még pedig úgy, hogy két régi hadtestet ketté osztanak.

— **A Debreceni Testvér-Égyesület** vasárnap, 8-án délután 5 órakor tartja a főiskolai oratóriumban, a vallásos estély befejezése után rendes évi közgyűlését, ennek végzetével választmányi gyűlését. Mindkettőre ez uton is meghívja az érdeklődőket az egyesület elnöksége.

— **Véres ütközetek albánok és görögök közt.** Valonából táviratozzák: Azok az albán csendőrcsapatok, amelyeket Délalbániába küldött az ellenőrző bizottság, hogy a görögöktől megszállott területet vegye át, elkeseredett ellenállásra találtak a görög-szentzászlóalj részéről. Ezek a görög önkéntes csapatok Keseraka mellett megtámadták az albán csendőrséget és az ütközetben később tényleges állományú görög katonaság is részt vett. Az albán csendőrség parancsot kapott, hogy vonuljon vissza és ne elegyedjék harcba a görögökkel.

— **A városi épületek biztosítása.** A városi épületek és ingatlanok biztosítása ez évben lejárt a közgyűlés azt is kimondta, hogy az önbiztosítást életbe kell léptetni. Miután azonban az önbiztosítás életbeléptetése nagy előkészülettel jár, arra alapot is, esetleg 1.000.000 koronás alapot kell létesíteni, a tanács kimondta, hogy két évre terjedő időre köthesse meg a biztosítást. Meg is bízták Kondor Kálmán főszámvevőt, hogy az Első Magyar Általános Biztosító társasággal folytasson tárgyalást és kérjen írásbeli ajánlatokat a szövegi megálapodásokról, amelyek szerint a négy kartelbe lépett biztosító sokkal olcsóbb díjtételek mellett hajlandó a biztosítást vállalni, mint eddig. Eddig ugyanis 9.000.000 korona értékű ingatlan után 19.500 koronát fizetett a város, most a biztosítók 18.000.000 korona értékű ingatlan után 17.000 koronát krének. A tanács utasította még a főszámvevőt, hogy oly irányban is tárgyaljon, vajjon a városi bér- és egyéb házaknál tűzkár esetén a helyreigazítás idején elmaradó jövedelmet is megtérítik-e a biztosítók, esetleg megtérítik-e a tűzkár folytán kibérleendő helyiségek béreit is.

— **A nagymama.** (Az Uránus-színház legújabb újdonsága.) Az Uránus-színház ma, szombaton a világhírű Pathé-féle kísérőműsor keretében „A nagymama” címen egy modern 3 felvonásos társadalmi életképet mutat be. „A nagymama” hőse, egy nemes szívi, más ügyes-bajos dolgával törődő ember, mélyen megható és hogy mennyire megfelel a közönség izlésének ez a nemes tendenciájú darab; szinte jól esik a sok idegizgató dráma élen egy ilyen egészséges levegőjű darabban gyönyörködni. Oriási sikere lesz ennek a darabnak, mely mindenben igazolja, hogy az Uránus-színház igazgatója nagy súlyt helyez arra, hogy műsorai nívósak legyenek. E kiváló műsört csak ma — szombaton — és holnap — vasárnap — mutatja be az Uránus-színház.

— **Temetés.** Nagy részvét mellett kísérték tegnap utolsó útjára a 88 éves korában elhunyt Walter Lajos gazdasági akadémiai nyugalmazott tanárt, volt 48-as honvédet. A szép magas kort élt aggastyánban Roncsik Lajos árvaszéki elnök apósát gyászolja.

— **Pénz-, szivar- és cigarettaárak,** finom bőr nőitáskák, uti bőröndök, kosarak és teljes utifelszerelések a legolcsóbb szabott árak mellett **Mentze Henrik** újdonságok áruházában Piac-u. 38. szám.

— **A debreceni tavaszi lóversenyek.** A Debreceni Lovaregylet igazgatósága ma délelben tizenkét órakor Kovács József polgármester elnöklete alatt ülést tartott, amelyen az idei debreceni lóversenyeket május hó 23. és 24. napjaira tűzték ki. Elfogadták ezután a Loránt József titkár által beterjesztett költségvetést, amely az idei versenydíjakra 22.000 koronát irányoz elő. Az ülés után Liphay Béla országgyűlési képviselő és Berg Hermann báró huszárörnagy, az egyesület igazgatói és Lóránt József titkár megállapították a tavaszi lóversenyek feltételeit.

— **Előadás tartalékos tiszteknek.** A tartalékos honvéd-tisztek számára a helybeli 3. honvéd gyalogezred-laktanya olvasótermében a tél folyamán továbbképző és katonai ismereteket terjesztő tiszti előadások (alkalmazó megbeszélések stb.) tartanak. F. hó 7-én délután 4 órától 5 óráig tomsányi Tomsányi Árpád őrnagy tart előadást. Tárgy: Változások az új Szolgálati Szabályzat II. részben.

— **„Fiume, Horvátország”.** — Fiuméből táviratozzák: Kinoss megdöbbenést keltett tegnap az az átirat, amelyet Sopron város törvényhatósága intézet Fiume szabad város törvényhatóságához. Ez az átirat apró vásári hirdetést tartalmazott, de nem is ez volt a fontos benne, hanem az, hogy Sopron az egész irást horvát nyelven fogalmazta meg. A fiumei városházán érthető elképedéssel fogadták a horvát nyelvű irást, de a kellemetlen meglepetés még nagyobbra nőtt, mikor a hivatalos boríték címzését nézték meg. Azon ugyanis ez volt: „Fiume, Horvátország”.

— **Altisztek bálja.** A debreceni cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. honvédség és a m. kir. csendőrség altiszti kara Stadler István m. kir. honvédezzredes neje ő méltósága védnöksége alatt jótékony célokra február 18-án a Royal-szálló dísztermében zártkörű bált rendez.

— **Ma — szombaton — délután 3 órától 5-ig és 5-től 7-ig félhelyáru előadások lesznek az Uránusban.** Bemutatóra kerül a teljes esti műsor.

— **Tolvaj szerb katonaszökevény.** A nagykarolyi rendőrség táviratilag értesítette a debreceni rendőrséget, hogy Szavics Radó ottani pékmestertől annak egyik alkalmazottja, Milánovics Osztoja 300 korona készpénzt ellopott, a lopás elkövetése után megszökött és utját minden valószínűség szerint Debrecen felé vette. A debreceni rendőrségnek tegnap sikerült is Milanovicsot letartóztatni. Előállították a bünygyi osztályon, ahol kiderült, hogy Milánovics szerb katonaszökevény, aki az első szerb háború idején több véres ütközetben vett részt. A tolvaj szerb katonaszökevényt visszavitték Nagykarolyba.

URANUS

Korona-Passage Telefon 3-28.

Szombaton — Vasárnap

február hó 7-én, 8-án

8. 9. 10. A NAGYMAMA

Társadalmi életkép 3 felvonásban.

1. ZENE.
2. Az Aven folyó. Színes természeti felvétel.
3. Harc az indusokkal. Indu dráma
4. Bonifácus vadakra vadászik. Bohózat
5. A kalapos kutyája. Humoros.
6. A kerkedő kerek. Vigjáték
7. Pa i meg az indiánusná. Bohózat.

ELŐADÁSOK: d. u. 3 órától 5-ig és 5-től 7-ig félhelyárukkal 6 órától rendes helyárak Minden kép után van bemenet. Utolsó előadás 10 órától. Bérlet-, igazolvány- és trafikjegyek e műsornál érvényesek.

HÉTFŐN — KEDDEN — SZERDÁN

február hó 9-én, 10-én és 11-én

SHYLOCK

a krakói bankár Működés 4 felvonásban. A címszerepben SCHILDKRAUT a világ legjobb Shylock alakítója.

— **A negyedik vig-est a színházban lesz.** A csütörtöki felolvasó-esték rendezősége belátva azt, hogy az ő vig-estélyi közönségének szűk bármely mozi helyisége, tehát a színházban fogja megtartani két utolsó vig-estélyét és pedig a negyediket kedden, az ötödikét csütörtökön délután, mindenkor 3 órai kezdettel, olcsó helyárak mellett.

A folyó hó 10-én, kedden délután 3 órakor tartandó, rendkívül vidámnak, kacagatónak, szórakoztatónak s pompásan mulattatónak ígérkező vigéest műsora a következő: 1. Zenekari nyitány. 2. Műdalok. Énekli: Sz. Nagy Imre. 3. „A próba”, páros jelenet. Előadják: Fráter Sándor és Liszt Nándor. 4. Gavot. Lejtik: Meisels Piroska, Balázs Magda, Freund István. 5. Tréfás zenei-szám. 6. Szabadság-dal. Énekli: Oláh Gyula. 7. Tréfás magánjelenet. Előadja: Halassiné Serfőzy Etel. 8. Dalok. Énekli: Stelczer Sándor. Zongorán kíséri: Jaszenavits István. 9. Egyenes-görbe-fakerék. Előadja: Rónai Imre. 10. Utcai jelenet. Előadják: Hegedűs, Kató, Kenyeres Irénke, Szász Márta, Eisler Irma. 11. Tréfás zenei-szám. 12. Tánco-duett. Lejtik: Károlyi Ibi és Rónai Imre. 13. „Sikerült operáció”. Arnykép-jelenet; mint beteg elszenvédi Rónai Imre, mint orvos elköveti Fehér Gyula. 14. Modern-valcervariáció. Lejtik: Székely Mici és dr. Fényes Endre. 15. Két korona. Bohózat. Előadják: Szalay Gyula s Fehér Gyula. 16. Liliputi-duett. 17. Kuplék. Énekli: Szalay Gyula. 18. Angol tánc-kettős. Lejtik: Glück Edit és Kerner József. 19. Muskotály civis, a násza s a felesége. Előadják: Rónai Imre, Madas István és H. Serfőzy Etel. 20. Zárinduló. Ezen keddi vigéestére a jegvek nem a színházban, hanem az „Antalfy-féle” Szentanna-utcai könyvkereskedésben válthatók. Ugyanott előjegyezhetni a csütörtöki vig-estre is, melynek műsora szintén igen kacagató leendő. Az olcsó helyárak s a kitünő műsor bizonyára telt házat fog eredményezni, aminek hasznát az a sok éhező, didergő gyermek fogja látni, kiket a vig-esték jövedelméből segílyez a rendezőség.

— **Uj rend a piacok elhelyezésében.** A főkapitány nemrég elöterjesztést tett, hogy az elővásárlások megátlása érdekében a piaci árusítások helyeit a tanács úgy állapítsa meg, hogy a nagyban elárusítottok helyei máshol legyenek, mint azoké az árusítóké, akik a kicsinyben vevőknek adnak el. Így a nagyban eladók részére a Szécheny-, a Hatvan-utca végét és a Wesselényi-teret jelölte ki a tanács, hogy így a nagyban vásárló ügyenők ne szedhessék el az élelmiszer-árakat a kicsinyben vásárló közönség elől.

— **Röpiülve az Atlanti Óceánon át.** Londonból táviratozzák: Wanemacker amerikai milliomos a jövő tavasszal Curtis pilóta társaságában át akarja repülni az egész Atlanti Óceánt. Erre a célra külön repülőgépet épített. A repülőgép már hónapok óta készül és közel van a befejezéshez. Torpedóalakú és csaknem teljesen szilárd burkolattal van körülvéve, úgy hogy szükség esetén a vizen uszhat. Ilven esetekben a szárnyait le lehet venni. Mótora kétszáz lóerős és óránként kétszáz kilométert tehet me. Harminc órára való fűtőanyagot és élelmiszert vihet magával a gép. Curtison kívül egy angol katonai pilóta is részt vesz az utazásban. Háromezer méter magasban fognak repülni, mert ott a szél sebessége négy-öttször nagyobb. Az újfunlandi tengerparttól az ir tengerpartig kétezeröttszázhatvan kilométer a távolság és ezt az utat virradattól szürkületig akarják megtenni.

— **Shylock, a krakói bankár.** Az Uránus mozgó-színháznak alig volt érdekesebb és nagyobb szabású szenzációja, mint aminőnek „Shylock, a krakói bankár” című megdöbbentő és gyönyörű filmdráma ígérkezik. Budapest közönségét heteken át tartotta lázban és izgalomban ez a darab. Az Uránus-színház Hétfőn, kedden és szerdán, rendes helyárakkal fogja e grandiózus filmet bemutatni.

— **Névmagyarosítás.** Izsák Dezső debreceni lakos a belügyminiszter engedélyével „Földvári”-ra változtatta a vezetéknevét.

ARANYÉREM WIEN 1912.

Ideggyöngge férfiak

evaton-tablettákat

ST. MARKUS-APOTHEKE

WIEN, III. HAUPSTRASSE 130.

Kapható az összes gyógyszerertárakban.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN, Kistemplombazár Hajdúvármegye szállítói

Menyasszonyi kelengye, Vászon, Kész fehérnemű, Női divatkelmek, Szőnyegek

Óriási raktára !!

GLEICHENBERGI Emmaforrás és Konstaninforrás bevélt gyógyszerköz mindenemű HURUT ellen. — Szállítják az ásványvízkereskedések, gyógyszerertárak, drogériák és a forrásüzemeltetők. Idény: Május 15—október. Gleichenberg, Stájerország.

Gyomorgörce, kóllka, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkifejtőbb háziázer a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy áveg ára 40 fillér.

Kapható Mihalovits Jenő gyógyszerertárában, Debreczenben.

3,800 bolgár

több mint 100 éves.

Az erőteljesség és hosszú élet titkát ezen balkán népnél «Yoghurt»-nak nevezük. Ez egy tejétel, csodás erősítő, tápláló és gyógyító hatással, melyet mindenki igen egyszerűen, olcsón, házanál tiszta tejből elkészíthet. Irjon azonnal levelező-lapot a következő címre: **Tejgazdaság Baumann, Nagyszében 5**, a honnan megkapja költségmentesen a «Yoghurt» jelentőségét mint alapító és gyógyító szert». Próbaképen kap a **Baumann Yoghurtferment**-ből 5 fiolát (elegendő 5 liter Yoghurtra) pontos leirással, hogy kell önmagunknak elkészíteni a bolgár Yoghurtot — 1 kor. 60 fillér postabélyeg vagy készpénz beküldése ellenében.

Pálóczi esemege pirula,

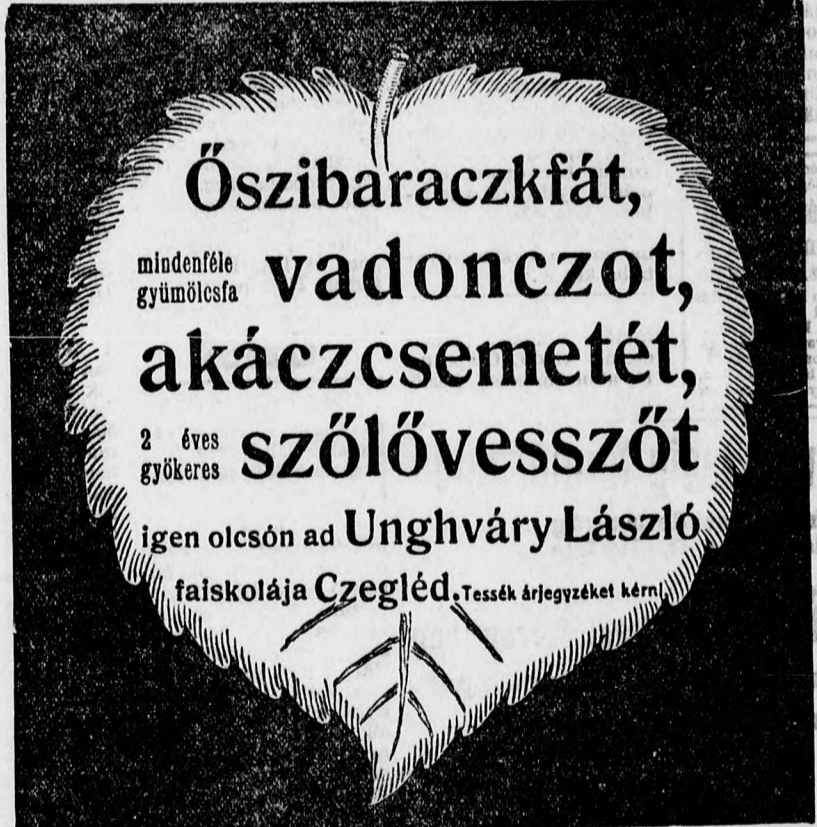
nem kell budai, igmándi víz, drastikus hashajtó szerek, mert egy próbarendelés mindenkit meggyőz, hogy e pirulából 2 szem lefekvéskor, oszkarásmentes, fájdalomlan bő széklet csinál, hasonlon mintha sok gyümölcsöt ettünk volna. Amint hogy a gyümölcsök ezen hajtó kivonataiból készül, ásványi vegyszer nincs benne, állandó használata a gyomrot rendszerben tartja, nem kellemetlen vele az aranyér, nincs vértolulás, fejfájás, alhasi bántalmak, puffadások s minden rossz gyomorral járó kellemetlenségek megszűnnek. **|| Két szem ingyen ||**

Próbadoboz 1 korona. Nagydoboz 5 korona Kapható minden gyógyszerertárban és drogériában. Forrártár: Jóna és Jóna drogeriájában és Kubek S. gyógyszerertárban (Tisza-palota).

MEGHÓDÍTOTTUK A VILÁGOT!

GEREBEN BELA ANDRÁSSY-UT 1.

Öszibaraczkfát, mindenféle vadonczot, akáczcsemetét, 2 éves szőlővesszőt

igen olcsón ad Unghváry László faiskolája Czegléd. Tessék árjegyzéket kérni.

DR. SZTANKAY ABA

gyógyszerész és vegyész-mérnök. Vegyészeti műszaki laboratoriuma DEBRECZEN, SZENTANNA-UTCZA 66. SZÁM.

Az ügy iránt érdeklődők becses tudomására hozom, miszerint az általam Báton (Hontmegye) 1897 ben alapított **vegyészeti műszaki laboratoriumom** Debreczenbe helyeztem. Laboratoriumom elfogad egy a szerves, mint szervetlen kémia körébe eső elemzési munkálatokat. Kidolgoz és szabadalmazásra előkészít a kémia körébe tartozó eszméket. Elvállalja a kémiai nagyipar körébe tartozó vállalatok tervezését s költségvetését. Külömböző banya- s kohótermékek hasznosítására utmutatást ad és szakértői véleménnyel szolgál. **Orvos és gyógyszerészeknek újabb gyógyszerek nyerését célzó eszméit realizálja, kidolgozza és azok értékesítésére utmutatást nyújt.** Ugy gyógytáram, mint vegyészeti laboratoriumom a nagyrabecsült közönség szíves figyelmébe ajánlom.

Tíz szócig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből kezdő t minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Vidékről
apróhirdetéseket legelőszerebb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén eifer. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

Jelleges leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Kiadó-
hivatalunkban a jelleges levelek délelőtt 10-12 óráig adatnak ki. 706

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

A Debreceni Független Ujság
telefon sz. mal : Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés
Jelleges levélnél a hirdetés száma is kériatik.

Juci
jeligére kívánt helyre levél ment. Kérem átvenni.

Ferjhez menne
32 éves árva, karcsu, barna, 150.000 korona vagyonnal. Urak, (vagyon, válás mellékes) akinekél gyors házasságkötés ellen akadály nincs, jelentkezzenek azonnal. „Gym-n”, Elisabethstrasse 66. Berlin 18.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy **férfi szabóműhelyemet Arany Janos-utca 3. sz. alá helyeztem át.** Mérték után legelőszerebb férfitruhákat a legújatnyosabb árban készítek. Javításokat és vasalásokat legelőszerebb árban készítek. Tisztelettel BLAU DÁVID. Az Osztr. Magy. bank mellett

Megtévesztésig természetes mint a frissen szedett virág úgy illatozik a Dralle-féle

Illusion a világítótoronyban
Alkoholmentes virágcseppek. Egy szemernyi elégséges!

Gyöngyvirág rózsza, orgona, heliotrop, rezeda 4-korona, ibolya 5-korona. Minden gyógyszerárakban, drogei árkban, illatszerekkereskedésekben, szapanüzletekben és jobb fajta fodrászoknál.
GEORG DRALLE, HAMBURG-BODENBACH a. E.

Nagyságos Asszonyom!
Tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy **Hatvan-utca 36. sz. a.** (keresztépületben) **női szabóságot** nyitottam. A legújabb divat szerint készítek angol és francia női ruhákat, ugymint: kosztümöt, raglant, sportruhát, plüsskabátot és színes kőpenyit a legújatnyosabb árban. A főváros, valamint a vidéki városok előkező szajonjalban szerzett sok évi tapasztalataim biztosítékot nyújtanak arra, hogy Nagyságod legmesszebb menő igényeit is kielégíthetem, melyre minden igyekezetemmel törekedni fogok. :: Nagyságod partiógását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Stauber Ferenc.

Lakás
Kiadó
bolthelyiség, nagyon forgalmas meletkutcában, közel a főterhez, melyben 30 év óta fűszerüzlet létezik. Értekezhetni a tulajdonossal Miklós utca 8. 287

Butorozott
utcai szoba külön előszobával, villanyvilágítással és butorozott udvari szoba villanyvilágítással kiadó. Egymalomban utca 7.

Modern
üzlethelyiség kiadó. Bövebb felvilágosítás Komlós női feiltőáruházban. Piac-u. 52. Megyeház mellett. 113

Keresek
február 15-re egy teljesen külön bejárattal (lehetőleg kapualji) butorozott szobát. Esetleg két egymásba nyíló szoba is lehet. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Kétszoba” címen a kiadóhivatalba kérek.

Bolt,
raktár, műhely, pince olcsón kiadó. Csapó u. 11, ahol minden bérlió vagyont gyűjt.

Gyönyörű
4 szobás lakás fűrdőszobával, légszuszvillágítással — egész modern — május elsejére kiadó. Értekezhetni Miklós-utca 22, a fűszerüzletben.

Negy szoba
elő- és fűrdőszoba, felső főző- és alsó külön mosókonyha, villany és vízvezetékekkel május 1-re kiadó. Bethlen-utca 17.

Kiadó
a Piac-utcán egy csinosan butorozott utcai szoba 30 koronáért. Cim a kiadóhivatalban.

Különtétele

Mig a készlet tart
az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-u. sarkán legújabb faconu selyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálu 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szövet maradákok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérműmek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénz takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Hőgyeim!
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májoltot, pattanást, vimmedit, minden bőrruást az országhírű ártalmatlan Matild-arcenőcs, crém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszerárban és drogeiárban. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Üzlet
SIMON GYÓGYKÉNYÉR
és v. iodi karisbadi készítményei mi d nap friss kapható a Deutch-üzletekben.

Órák
mindennemű javítása, ugyszintén zsebórák, éberszámológó, éjjel világító számlapok, fali, inga és konyha órák, 14 kar. arany és ezüst függők. Női és férfi eredeti amerikai dublé láncok, jutányos árban beszerezhetőek Belényesy Sándor órák és ékszerkereskedőnél Hatvan-utca 17. — Töredék arany és ezüst beváltás. 99

1 mázsa
hulladékfa 2.20 fillér. Grünfeldnél, Csapó-utca 16 a. Ugyanott legjobb porosz kőszén, tűzifa legelőszerebb árban kapható. Telefon szám 982.

Fausy Karoly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41. Készítek mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

KIADÓ
bolthelyiség !!

A Kistemplombázárban egy 20 év óta fennálló női divat s női konfekciós üzlethelyiség folyó év február hó 1-től alberlethe kiadó. — Értekezhetni özv. Bodánszky Lipótnénál Széchenyi u. 27. sz. a. az utcai lakásban. 99

Püspökladá yban a Rcyal- szálkocdában
minden időben kényelmes szuak, meleg és hideg ételk kaphatók. Morsékellárak, pontos kiszolgálás. **Csengő a kapunál.** A n. é. utazó közönség beces partiógását kéri: **Szántó Márton,** tulajdonos. 181

Adás-vétel

Eladó
karikahajós Singer-varrogóp. Mester-u. 45. szám. 294

HÜVELY!
100 darab micommentes csak 20 fill. Parafás 24 f. Arany 40 f. A kip Kop, Tiszti, Délibáb, Kolibri huvelyek ierakata, a HARMATHY kiönlőlegeségi hüvelyüzletben van Fűeszkert-u. 14. A Kolibri huvelyt feltetlenül izelje meg mindeukit!

Egy
női Singer varrogóp olcsón eladó, Csonka-u. 9.

El. do
a Kondorosi homoktöglagyárnál, a Diószegi uton 16 waggon porosz és salgotarjani kőszén és 200 mm. oltatlan mész. Vevők jelentkezhetnek a Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17. sz.

Eladó
a Monostorpályi határban 200 hold tagos birtok kedvező fizetési feltételek mellett, holdja 500 koronáért. Ugyancsak eladó ugyanott 130 hold tagos birtok, holdja 380 koronáért. Értekezhetni a Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

Állás

Lapki. hordók
és laparusitok jelentkeznek deli és déliuani lapokhoz. Bethlen-u. 12.

Franc a
kisasszony tanitana uri családnál, ellátás ellenében. Szives megkeresések Simonyi-ut 18 a sz. alá kéretnek „Francia kisasszony” cimre.

Bej. ró
takarítónő azonnal felvételt. Csapó-utca 4., emeleten balra.

Mérlegkepes
perfekt könyve ő ajánlkozik állandó vagy órák könyvelésre. Cim a kiadóban.

Megbízható
keresztény embereket keresek vidékről és helyből azonnal. Cim a kiadóhivatalban.

Legjobb cseh bevásárlási forrás

Olcsó ágytoll!
1 kiló szürke, jó, fosztott 2—K, jobb 2-40 K, prima felfeher 2-80 K, fehér 4—K, fehér pelyhes 5-10 K, 1 kg. igen finom, hófehér, fosztott 6-40, 8—K, 1 kg. pelyh, szürke 6—, 7—K, fehér finom 10—K, legfinomabb melipehely 12 K. 5 kg. vételnél bérmentve.

Kész, töltött ágyak
sűrűfonalú piros, kék, fehér vagy sárga náncingből, 1 dunyha 180 cm hosszú, kb 130 cm széles, 2 párnával, 80 cm. hosszú, 60 cm. széles, új szürkék, igen tartós, pelyhes tollal töltve 16—K, 20—K, felphely 20—K, pelyh 24—K, egyes dunyha 10—, 12—K, 14—K, 16—K, fejpárna 3—K, 3-50 K, 4—K, dunyha 200 cm. hosszú, 140 cm. széles, 13—, 14-50, 17-80, 21—K, fejpárna 90 cm. hosszú, 70 cm széles, 4-50, 5-20, 5-70 K, alsónizat erős csikós gradilló 180 cm hosszú, 110 cm. széles, 12-80, 14-80 K. — Széktőlides utánvétellel, 12 koronától kezdve bérmentve. — Csere megengedve, nemtetszőért pénz vissza.
S. Benisch Deschenitz
Nr. 1148. Csehország.
Dusan illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

Meghívás.
A Hajdubagosi Népbank m. sz. III. évi rendes közgyűlését 1914. évi február hó 15-én d. e. 10 órakor tartja Hajdubagason, az intézet üzleti helyiségében, amelyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívja

- Az igazgatóság.**
- Tárgysorozat:**
1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 tag kijelölése.
 2. Az 1913. évi III. évtársulati zárszámadás és mérleg megállapítása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének tárgyalása.
 3. A nyereség felosztása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
 4. Esetleges indítványok.

MI. I. lók
használgák
köhögés,
rekedtség, katarrhus, elnyálkásodás, göros és számarhurat ellen
KAISER-féle Mell-Karamellákat
3 fenyővel.
6050 közg. Ig bizonyítvány orvostól és magánostól biztositják a sikert.
Rendkívül jó ízű és kellemes BOMBON.
Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 60 fillér. Kapható: Mihalovits J., Grósz Nagy Ferenc, Dr. Szelényi Árpád, Kubek Sándor, Muraközy László, Harsányi Lajos, Kóczián Dező Kováts L. Nándor, Szentmiklósi Lóth Béla, Arany S. Árpád, Reichard Sándor, Sághy Ferenc, Báthry Imre gyógyszerészeknél, Jóna és Jóna és Közműnti drogeiárakban. — Ujfehértón Trón Gyulánál — Emlékfalván Mátrai Ákosnál — Derecskén Benkő Sándornál.

HÁZTULAJDONOSOKNAK

Debreczeni lakbérzabályzat	80 fillér
Házbér-nyugtakönyvecské	40 .
Házirend	40 .
Kapuczdula (minden helyiség részére)	10 .
Óras lakás bejelentési lap	10 .
kémet kiadott lakás bejelentési lap	10 .
Építés engedély iránti kérvény lap	10 fillér
Lakhatási	10 fillér

... ért darabonként kapható

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAOZ-UTCA 49.